123. MEKTUP

١٢٣ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمُلاَّ طَاهِرِ الْبَدَخْشِيِّ اَيْضًا فِى بَيَانِ اَنَّ اَدَاءَ النَّفْلِ وَاِنْ كَانَ حَجًّا دَاخِلٌ فِيمَا لاَيَعْنِى اِذَا اسْتَلْزَمَ فَوْتَ فَرْضٍ مِنَ الْفَرَائِضِ ﴾

قَدْ وَصَلَ مَكْتُوبُ أَخِيَ ٱلْاَرْشَدِ لاَ زَالَ كَأْسُهُ طَاهِرًا عَنْ دَنَسِ التَّعَلُّقَاتِ أَيُّهَا ٱلْاَخُ قَدْ وَرَدَ فِى الْخَبَرِ"عَلاَمَةُ اِعْرَاضِ اللهِ تَعَالَى عَنِ الْعَبْدِ اشْتِغَالُهُ بِمَا لاَيَعْنِيهِ"وَٱلاِشْتِغَالُ بِنَفْلٍ مِنَ النَّوَافِلِ مَعَ ٱلاِعْرَاضِ عَنْ فَرْضٍ مِنَ الْفَرَائِضِ دَاخِلٌ فِيمَا لاَيَعْنِى فَلَزِمَكَ تَفْتِيشُ اَحْوَالِكَ لِتَعَلَّمَ اَنَّ اشْتِغَالَكَ بِأَىِّ شَيْءٍ بِنَفْلٍ اَوْ بِفَرْضٍ وَكَمْ مِنْ مَحْظُورٍ يُرْتَكَبُ فِى اَدَاءِ الْحَجِّ النَّفْلِ فَيَنْبَغِى اَنْ تُلاَحِظَ مُلاَحَظَةً جَيِّدَةً اَلْعَاقِلُ تَكْفِيهِ الْاِشَارَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى رُفَقَائِكُمْ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup da Molla Tâhir el-Bedahşî'ye[187] yazılmış olup nâfile hac da dahil olmak üzere, herhangi bir farzın kaçırılmasına sebep olan, tüm nafile ibâdetler *mâlâya'nî* (anlamsız boş işler) addedilir.

Râşid kardeşimin mektubu ulaştı. Muhabbet kadehi ta'allukât (dünya işlerine olan ilgi) kirinden ebedî olarak temiz olsun.

Kardeşim,

Bir hadis-i şerifte şöyle buyurulur: *"Allah Te'âlâ'nın kulundan yüz çevirdiğinin alâmeti, kulun mâlâya'nî ile (anlamsız boş işlerle) meşgul olmasıdır."*[188] Bir farzdan yüz çevirerek bir nafileyle meşgul olmak *mâlâya'nî* ile uğraşmak

[187] Bkz., C. 1, Mektup 122, dipnot.
[188] Bkz., C. 1, Mektup 73'teki ilgili dipnot.

sayılır. Nafile ya da farz olarak neyle meşgul olduğunu anlaman için durumunu gözden geçirmen gerek. Nafile hacda işlenen nice sakıncalı durumlar vardır. O halde durumu ciddî bir şekilde gözden geçirip değerlendirmelisin.

Akıllı olana bir işaret bile kafidir.

Size ve dostlarınıza selamlar.

KELİME ANLAMI

123. ≺ : اَلْمَكْتُوبُ الثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ **Yüz yirmi üçüncü mektup** اِلَى الْمُلاَّ طَاهِرِ اَلْبَدَخْشِي اَيْضًا **Yine Molla Tâhir Bedahşî'ye yazılmıştır** *(Neye ilişkindir?)* فِى بَيَانِ **Şunun beyanına ilişkindir** وَاَنْ اَنَّ اَدَاءَ النَّفْلِ **Şüphesiz nâfile bir ibadetin edası** كَانَ حَجًّا **Hac bile olsa** *(Nedir?)* دَاخِلٌ فِيمَا لاَيَعْنِى **Anlamsız / boş işlere dahildir** *(Ne zaman?)* اِذَا اسْتَلْزَمَ **Gerektirdiği zaman** *(Neyi?)* فَوْتَ فَرْضٍ **Bir farzın kaçmasını** *(Neden?)* مِنَ الْفَرَائِضِ **Farzlardan** ≻

لاَ زَالَ قَدْ وَصَلَ Muhakkak ulaştı *(Ne?)* مَكْتُوبُ أَخِيَ الْاَرْشَدِ Değerli kardeşimin mektubu لاَ زَالَ عَنْ دَنَسِ التَّعَلُّقَاتِ كَأْسُهُ Onun kadehinin oluşu sürüyor *(Ne oluşu?)* طَاهِرًا Temiz *(Neden?)* عَنْ دَنَسِ التَّعَلُّقَاتِ Dünya işlerine ilgi kirinden أَيُّهَا الْاَخُ Ey Kardeşim! قَدْ وَرَدَ فِى الْخَبَرِ Hadiste şöyle vârit olmuştur: عَلاَمَةُ اِعْرَاضِ اللهِ تَعَالَى "Allâh-u Teâla'nın yüz çevirişinin alâmeti *(Kimden?)* عَنِ الْعَبْدِ Kuldan *(Nedir?)* اشْتِغَالُهُ بِمَا لاَيَعْنِيهِ Kulun mâlayânî / boş şeylerle uğraşmasıdır" وَالْاِشْتِغَالُ Meşgul olmak *(Neyle?)* بِنَفْلٍ مِنَ النَّوَافِلِ Nâfilelerden bir nâfile ile مَعَ الْاِعْرَاضِ Yüz çevirerek *(Neden?)* عَنْ فَرْضٍ مِنَ الْفَرَائِضِ Farzlardan bir farzdan *(Nedir?)* دَاخِلٌ Dahildir *(Neye?)* فِيمَا لاَيَعْنِى Mâlayânîye فَلَزِمَكَ O halde sana gerekir *(Ne?)* تَفْتِيشُ اَحْوَالِكَ Hallerini gözden geçirmek *(Niçin?)* لِتَعَلَّمَ Bilmen için اَنَّ اشْتِغَالَكَ Senin meşgûliyetin بِأَيِّ شَيْئٍ Hangi şeyledir? بِنَفْلٍ اَوْ بِفَرْضٍ Nâfileyle mi, farzla mı? وَكَمْ مِنْ مَحْظُورٍ Nice sakıncalı durum يُرْتَكَبُ İşlenmektedir *(Nerede?)* فِى اَدَاءِ الْحَجِّ النَّفْلِ Nâfile

haccın edasında فَيَنْبَغِى O halde gerekir *(Ne?)* اَنْ تُلاَحِظَ Değerlendirme yapman *(Neyle?)* مُلاَحَظَةً جَيِّدَةً Ciddi bir düşünceyle "اَلْعَاقِلُ تَكْفِيهِ الْاِشَارَةُ" "Akıllıya bir işaret yeter" وَالسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ Selam size olsun وَعَلَى رُفَقَائِكُمْ Ve sizin dostlarınıza olsun

